

Utajená archeologie II.

Na rozhraní III. až II. tisíciletí do naší éry se na **jižním Urale vytvořil mohutný bod kulturní geneze**, který spojil původní indoevropské obyvatelstvo rozlehlého území stepí a lesostepí **střední Euroasie**. Kontury tohoto zárodku na východě zabírali Přítobolí a Přišsemí. Zvláště aktivně se do procesu kulturní geneze zapojily západní kulturní tradice, spojené s eneolytickým a raně bronzovým obyvatelstvem Volhy-Uralu, Severního Kavkazu, jihoruských a ukrajinských stepí.

Centrum bylo lokalizováno na jižním Zauralí, které zabíralo poměrně nevelikou kompaktní oblast (400 x 200 km) u východního úpatí uralských hor. Zde poprvé za celou éru dějin stepí Euroasie v poměrně složitých klimatických podmínkách vznikají **urbanizovaná území** (proto města) s přesnou organizací jak vnitřního, tak i přiléhajícího území. Urbanizované území představuje neveliký prostor přísně naplánovaného osídlení s mocnými obrannými stěnami.

V posledním desetiletí díky prozkoumání leteckých snímků a letecko-archeologického průzkumu prováděného jak bezpilotními letadly, tak i vrtulníky bylo na jižním Urale nalezeno a zafixováno kompaktní historické území středního bronzu, na kterém jsou zkoncentrována opevněná osídlení (I. Bataninové, G. Zdanovič). Toto území dostalo podmíněčný **název „Země měst“**. Z pohledu archeologické

nomenklatury jde o oblast rozšíření památek **Sintaštinské kultury**.

Vůdčím typem památek v „Zemi měst“ se jeví osídlení s přesnou vnitřní výstavbou a mohutnými obrannými stěnami.

V současné době je známo 19 opevněných center. Zabírají vyvýšená místa teras na březích řek – přítoků řek Uralu a Tobolu. Celková rozloha „Země měst“ je v dosahu 400 km a nejbližší ve vzdálenosti 150 km. Opevněná centra se nacházela ve vzdálenostech 40 - 70 km jedno od druhého. Každému centru odpovídalo vlastní území nebo „zemědělský okruh“. Průměrný rozsah ovládnutého území činil 25 - 30 km. V tomto rozsahu se nacházela sezónní sídla pastevců, rybářů, neopevněná sídliště, těsně spojená s „městy-pevnostmi“ a měděnými doly.

Jsou známy **tři druhy plánovitých pevnostních staveb** – oválná, kruhová a pravoúhlá (čtvercová). Nejstaršími jsou oválné výstavby; „kruhy“ a „čtyřúhelníky“ se objevují později a některé v čase koexistují.

Poslední etapa funkčních obranných soustav je spojena pravoúhlým řešením. Vnitřní plánovitá výstavba „města“ s rozmístěním domů a ulic je diktována konfigurací obranných staveb. Obydlí jsou rozmístěna v těsných řadách po vnitřním rozsahu obranných stěn, kdy stěna jednoho domu je zároveň stěnou domu sousedního.

Lichoběžníkové nebo pravoúhlé domy byly stavěny plánovitě a měly rozsah 200 m². Přibližně jednu třetinu zabírala hospodářská část. Zde se nacházela studna, zásobní jáma-lednička, ohniště krby a komíny. Skoro v každém domě byla nalezena metalurgická pec. Krovy domů bývaly obydlené a měly i doplňkovou stavbu tzv. „druhé patro“.

Tloušťka obranných stěn dosahovala 4,5 - 6 metrů. Před každou stěnou byl vyhlouben příkop. Archeologické výzkumy odhalily kanalizační soustavu; byly prozkoumány části vodovodu ze dřevěných trubek omáznutých hlínou. Jednalo se o unikátní soustavu domů směřujících do ulice raného města. Díky soustavě vrchních a spodních ulic, vstupních otvorů na střeších domů, se mohl člověk dostat co nejkratší cestou na libovolné místo města např. obrannou stěnu nebo věž. V centru městské citadely se nacházelo náměstí bez zástavby, které bylo určeno pro náboženské obřady.

Zkoumání leteckých snímků dovolilo rozpoznat podél stěn „města“ pole, přehradu, kanály, ohrady pro skot a stopy dávných cest.

Jihouralské „město“ bronzové epochy je charakterizováno nevelkými rozměry, což je dáno specifikou přírodního prostředí a specifikou hospodaření. Z pohledu prostorového architektonického řešení, monumentálnosti fortifikační staveb, dle soustavy komunikací a jiných příznaků nezaostává za ranými městskými centry Mezopotámie a Středomoří. Formování sintaštinsko-arkaimské sídelní soustavy probíhalo souběžně s osvojováním osídleného pasteveckého a zemědělského hospodaření. Sintaštinské osídlené struktury svědčí o složitých, vysoce integrovaných a dobře uspořádaných formách sociálního života.

Uspořádání „Země měst“ – je souběžné s formováním více odvětvového hospodaření andronovské typu. Zakládá se na pastevectví i domácím chovu společně se zemědělstvím, s lovectvím, ale i rybolovem.

Mocná měděná základna zauralského ložiska a úspěchy v oblasti metalurgie utvořily základ pro rychlé hospodářské osvojení území a rozvoj válečnictví.

Vynález vozu a pevného udidla s využitím kostěné uzdy s otvory předurčily vojenské úspěchy Sintaštinců, jejich schopnost migrace a prestiž „kasty“ válečníků na vozech a jejich vůdcovství.

Ekonomika „Země měst“ umožňovala získávat značný nadprodukt, který umožnil výstavbu pevnostních soustav, přehrad, vodovodů a chrámových pohřebních staveb určených ke kultovní činnosti.

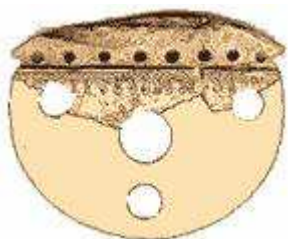
Archeologické výzkumy ukazují na výrazný rituální charakter kultury „Země měst“. Pravděpodobně je možné je zařadit k soustavě raných civilizací bez písma, pro které je charakteristická sakralizace paměti a její úzká spojitost s rituálem.

Vyobrazení dřevěného útočního vozu

Koncentrace značného množství lidí proto v městských centrech (od 2,5 - 4 tisíc lidí) v těsné spojitosti mezi ostatními „městy“ a lidmi v územním rozsahu „Země měst“ utvořila podmínky pro informační rozvoj. Kulturní a etnogenetické prameny zkoncentrované na malém a hustém prostoru „Země měst“ utvořily neobyčejný rozvoj mytologického myšlení a rituální činnosti, které jsou zafixovány archeologicky v sídlištní výstavbě, opevnění a pohřebních stavbách. Skutečně v těchto podmínkách byly utvořeny dávné plástve „Rigvédy“ a „Avesty“.

Detail koňské uzdy z rohoviny

Sintaštinská společnost možná nemá přímé analogie. Značně se rozvinula ve svém rozvoji a došla na práh civilizace. Podle řady příznaků zachycených v „Země měst“, je možné charakterizovat rané státní útvary. Arkaim je pro ně dnes souhrnným názvem.

Po vzoru Arkaimu byla nalezena celá Země měst s vymezenými hranicemi – Uralské hory, předhůří a údolí s přechodem do stepí. Zaujímá v podstatě jih Čeljabinské oblasti s nevelkým zábořím Baškirie, Kazachstanu a Oremburgské oblasti. (po 1 až 2 památnících). Díky leteckým snímkům bylo nalezeno kolem 20 měst podobného typu, která se rozlehla podél východního úpatí uralského hřbetu skoro do 400 km od severu na jih a 150 km ze západu na východ. Toto území dostalo název „Země měst“.

Pro archeology je toto území velmi zajímavé. Říše jako je Skytie, Sarmatie, Andronovská kultura protažené od Evropy až po severní Čínu, jsou rozsáhlé, zde je vše velmi kompaktní. Mohyly arkaimského typu jsou dnes známé na Volze i na Donu. Je možné zkoumat spojitost a vzájemné působení s Mykény. V archeologii se objevil termín chápání „**mykénsko-sintašský kulturní horizont**“, - území od Řecka až po Ural na východ za řeku Irtyš.

Roku 1995 byla uspořádána exkurze vrtulníkem nad Zemí měst. Toho roku bylo na návštěvu do Arkaimu přihlášeno mnoho místních i zahraničních odborníků, kteří měli určitý vztah k raným civilizacím. Výprava přesvědčila dokonce i největší pesimisty, seriózní a významné odborníky dosud nevěřící ve fenomén civilizace ve stepi. Při vystoupení z vrtulníku zde stáli najednou zcela jiní lidé. Tímto způsobem odborníci uvědomili potřebu vzájemného pochopení a pro G. B. Zdanoviče se tak objevili zastánci mezi ruskými i zahraničními autoritami. Do té doby pracoval princip: "Nic takového nemůže existovat, protože to nemůže existovat nikdy", aby na Urale byla civilizace na úrovni Mykén a Mezopotámie. Právě Arkaim ukázal, že něco takového je možné.

Bez ohledu na velký počet podobných opevněných středisek Arkaim zůstal jediným přirozeným objektem svého rodu. Jeho unikátnost je určena důležitou sakrální úlohou v náboženském životě lidí doby bronzové.

Doba bronzová je historické období, pro které je charakteristické dominantní využívání bronzu – slitiny mědi a cínu pro výrobu důležitých potřeb, díky metalurgii. DOBA: cca 2200-750 př.n.l.

Základní stavební materiál použitý při výstavbě Arkaimu – jsou ... bloky tří - čtyř rozměrů oválné formy, nebo ploché cihly. Nejsou to pouhé seříznuté plásty, ale speciální směs se stmelujícím pojidlem. Při výstavbě Arkaimu byl používán písek různého kalibru (a z něho byl vystaven Arkaim). Celé město bylo zřejmě vystavěno naráz.

U obyvatel Arkaimu je vidět **složitý vztah k vodě**: voda z nebes – to je první hodnota, ve studni vedle pecí (tavicí výhně) má význam jiný, ve studni s pitnou vodou je hodnota třetí. V každém domě jsou po dvou až třech studních a dřevěný hlínou obsypaný vodovod. Každých 30 metrů jsou rozmístěny **sběrné jímky** pro dešťovou vodu. Před každou jímkou jsou očištné nástroje - hřebeny z hlíny a dřeva a také strouhy, ve kterých se zadržovala špína, aby do jímek stékala už jen voda čistá. **Dešťová kanalizace** byla překryta dřevěnou mostovkou. Takto byla utvářena kruhová ulice. K vnějšímu násypu, jsou čelně stavěny domy. Obranná stěna je přistavěna ke stěně násypu. Tím vzniká sektor. Radiální stěna je souběžná s vystavěnou ulicí, po které se chodilo. Výška radiální stěny je 3,5 m. Mezi obrannou stavbou a ulicí je most.

Brány Arkaimu jsou orientovány podle světových stran v dobách čtyř tisíciletí minulosti. Radiální stěny-vchody jsou zahlobeny, uvnitř stěn jsou chodby. Na severozápadním vstupu byly při odkryvu nalezeny základy věží místo vrat. Na tomto místě byl nalezen nejmocnější rov s pozůstatky dřevěné spálené věže. Uvnitř stěn – podzemní vchod – labyrint o délce 21 metrů s hlubokými jámami/pastmi a východem na ulici. V dobách nebezpečí se dřevěná mostovka zvedala. Každý, kdo vešel, musel zapadnout do jámy o hloubce až 3 metry a zároveň se dostával do obrácené polohy od věže tak, že bylo možné jen vcházet. Cizí lidé se odtud nemohli dostat. Tloušťka stěn domů byla 60 cm, mezi domy nebyly žádné dveře ani průchody. Všude jsou schodiště. Odborníci se pokusili postavit takový dům v původní velikosti.

K tomu, aby se tady dalo žít, bylo nutno mít mocný a jednotný kolektiv. **Rodina** ve vícečlenné společnosti měla zvláštní práva, uvnitř byla individuální. Sociální uspořádání Arkaimu se ztotožňovalo s klasifikací společnosti podle Aristotela. V sociální škále vyčleňuje rodinu, obec, nezbytnou pro přežití jednotlivce a zvláště město (polis), jako vyšší formu lidského společenství. Tato forma dovoluje nejenom přežít každému z občanů – zároveň mu dovoluje realizovat své vlastní možnosti ve prospěch obce, tím se jeho zájmy dostávají do souladu se zájmy obce. Toto je hvězdný věk

lidstva. Zřejmě proto také Řekové uskutečnili tak veliký skok v rozvoji světové kultury. Harmonicky spojili osobní a společenské. A pouze tehdy, kdy samo osobní se může realizovat pro blaho společnosti, jde lidstvo dopředu.

V Arkaimu to bylo uspořádáno právě tak. Vše se potvrzuje v mohylách a sídlištích, kde je vidět, jak bylo rozdělováno materiální bohatství. Nejsou zde zvláště drahé osobní věci, které by odráželi sociální postavení člověka (na rozdíl od kréto-mykénské kultury) - kde se shodně s arkaimskými nacházejí i bohaté předměty jako například nože ze stříbra a zlata. Je zde shodné složení společnosti, zde je však kromě předmětů výzbroje a bohaté materiální kultury více pozornosti **věnováno duchovní kultuře**.

Materiální kultura je zde jednoduchá. Předmětů je tu mnoho - např. keramika s výřezy a svastikou. Nalézají se zde pouze sošky - kamenné zvířecí a lidské plastiky: lidé, koně, bobři. Tyto sošky jsou však poschovávány. Nejsou v lidských obydlích ani v mohylách. Je to jako u Thora Heyerdhala na Velikonočním ostrově mělká plastika, mimořádně rodinné, tajné svatyně. Ročně se v polích najdou 2-3 sošky. Jsou unikátní a jejich umění je dosud neoceněné.

Umění a duchovní život byl zde soustředěn v kolosální architektuře a dobře rozvinuté rituální praxi, zejména pohřebnictví. Vše je stavěno podle duchovní stránky. Samotné stěny se nedají zdolat ani tankem. K čemu to tedy bylo užitečné před 4 tisíci lety? Vše bylo zasvěceno rituálům. Byl to významný skok v duchovní sféře.

Lidé Arkaimu byli otevření celému fyzickému i duchovnímu světu. Podle nich byl jediný a byl spojován s Vesmírem. Rozkoše nepotřebovali. Důležitým byl jen duchovní život v harmonii s Vesmírem. Člověk a Vesmír v dávnověku byli neoddělitelné. Člověk tvořil a stavěl vesmírnou plánovitou stavbu svých měst a mohyl. Domy mrtvých - mohyly byly naplánovány jako obydlí, jako město, s tím, že všechny mohyly byly stavěny do kruhu.

J. M. Lotman ve svém vystoupení na konferenci, zasvěcené problémům sémiotiky, uspořádané v Moskvě roku 1980, hovořil o tom, že skutečně existovali civilizace bez písma, jejichž zvláštností byla monumentální architektura, bohatá rituální praxe, fascinující pohřební obřad. Písemnost byl zmenšila kultovní, rituální a duchovní prožitek činnosti společnosti. Již 7 let před nalezením Arkaimu psal J. M. Lotman, že takovou civilizací bez písma skutečně byla i ta z Arkaimu.

V nejstarších dobách se lidé snažili pochopit své místo na zemi, snažili se pojmout celkový obraz světa. My můžeme obrazně říci, že lidstvo začalo ne vynálezem sekeromlatu, ale formováním světonázoru a poznáváním sebe sama jako součásti vesmírného poznání. V dávnosti i dnešní člověk nemůže žít bez poznání obrazu světa. Na tomto je založena psychika lidského myšlení. Organizující síla obrazu světa je ohromná a není důležité, zda se o tom dohadujeme nebo ne.

Myšlení dávného člověka bylo zcela konkrétní. Obraz světa jím utvářený se vyvíjel nejenom na abstraktní daleký Vesmír. Měl být sestaven v podobě reálného modelu a být současně zde a člověk měl žít v tomto vesmíru v jeho kosmických kruzích a čtvercích.

V Arkaimu je dnes změřeno prakticky všechno: rozměry stavení, množství místností a čtverečních metrů na člověka, počet lidí, dětí, úmrtnost, natalita až po krevní skupiny. Podle krevních skupin, podle antropologických a dalších příznaků odborníci určili, že **jde o Indoevropany**. Soudobé komplexní výzkumy jsou dostatečně přesné.

Průměrný vzrůst mužů – 172 cm, žen – 168 cm. Lidé Arkaimu byli většinou zdraví. Netrpěli infekčními nemocemi, neměli ani kazy na zubech. Stravovali se rostlinnou i živočišnou potravou. Průměrný věk nebyl vysoký 30 - 35 let z důvodu vysoké úmrtnosti dětí a rodiček, nalezeny jsou i kostry zesnulých ve věku 60 let. Průměrná délka existence samotného města Arkaim a jemu podobných sídlišť ze Země měst je 200 - 300 let.

Homérova Trója je proti Arkaimu o 500 mladší. Poloměr Homérovské Troje je 179 m a poloměr stěn v Arkaimu je 170 metrů, bez hospodářské části. S hospodářskou částí tj. s ohradami pro skot, což je v okruhu 25 m navíc. Civilizace na jihu stavěla převážně z kamene. V Zemi měst byl kámen využíván velmi zřídka. V Arkaimu není kámen použit vůbec s výjimkou menhirů.

V Arkaimu byly nalezeny a obnoveny zahrady, tj. obdělávaná půda, kde obyvatelé pěstovali proso, turkménský ječmen, cibuli. Byla obnovena zavlažovací soustava – hlavní zavlažovací kanál, ze kterého se táhly závlahy ve vzdálenostech 30 - 40 m do délky a 2,5 m do šířky. Mezi hlavní zavodňovací tepnou a přívodními kanálky jsou ještě strouhy. Na těchto strouhách zůstávala i tráva, aby se voda nevypařovala. Celá tato soustava bývala zaplavována vodou. Vždy když se přeplnily kanálky, přebytečná voda byla odváděna do zásobníku. Poměrně jednoduchá zavlažovací soustava měla rozlohu 2 - 3 hektary.

Obyvatelé Arkaimu byli především chovateli skotu - tedy pastevci. Zabývali se i zemědělstvím, plavili měď, znali tajemství legování, zpracovávali kůže a kosti. Na hliněných nádobách se zachovali nesčetné otisky rostlinných a živočišných tkanin. Lidé Arkaimu byli vynikajícími hrnčíři. Mnoho poznatků a představ bylo uloženo umělecky s citem do ornamentů – dávných smyslových geometrických znaků, které předcházeli písemnosti. Obyvatelé Arkaimu úspěšně opracovávali kameny. Z vulkanického materiálu zhotovovali kladiva a kovadliny pro horké a studené zpracování kovových výrobků. Z kvarcitů a bazaltů dělali bojové sekery, z křemene a jaspisu zhotovovali hroty střel a kopí. Některé z těchto předmětů využívány k lisování při výrobě uctívaného nápoje somy.

Velké množství archeologických předmětů poskytuje možnost zrekonstruovat způsob života a pohled na svět dávného člověka.

Arkaim a Země měst jsou spojovány s konkrétní skupinou indoevropských národů, dá se přepokládat, že jde o legendární Arie. Pro historické rekonstrukce je správné využívat soudobé údaje jazykovědy a dávného mytologie. V posledním bodě jde o pramenné zdroje Rigvédy a Avesty. Díky archeologii všude v Arkaimu vyvěrá mýtus. Ten je přítomen u pohřebních rituálů a jiných obřadů, v podobě studny a samotné architektonické konstrukci stavby Arkaimu. Vynikající archeologický materiál Země měst vede k nahlédnutí do duchovního světa lidí, kteří vytvořili unikátní kulturu, která vnesla velkolepý přínos světové lidské civilizace.

Podle názoru G. B. Zdanoviče, byli stavitelé Arkaimu Ariové, což je potvrzeno antropologickými výzkumy a určením krevních skupin, odpovídá Indoevropanům. Ariové se nacházeli na severovýchodě indoevropského světa, proto můžeme s klidem bez zaváhání hovořit o našem území. I o tom, že jedna ze skupin těchto Arijců vystavěla Arkaim, je také správné.

Proč se **Ariové** vyčleňují z celkové skupiny Indoevropanů? **Jde o geniální národ.** Je možné podle N. Gumileva je nazývat šířiteli pokroku, kteří udělali velmi mnoho pro rozvoj lidstva. Jsou spřízněni s celou védskou a avestijskou literaturou v jejich dávných pramenech. Národ se vyznačuje svou genialitou, když se u něho objevují vysoké záměry Učitele, Vůdce, Proroka. Vystavět Arkaim nemohla pouhá masa lidí bez vedení Velkým učitelem, uzavírá G. B. Zdanovič. Podle jeho hypotézy, podložené archeologickým materiálem, došlo k formování arkaimské vlasti právě na Urale.

Kultura Arkaimu (při zkoumání archeologů) se projevuje v keramice, která je místní, je zde zastoupen neolit i eneolit. Jedná se o souborný archeologický památník, popsáný V. Kovalevovou, který se nachází nedaleko od Jekatěrinburgu na řece Iseť u obce Taškova. Je to Taškovo II., zde se odhalila archeologům nová kultura, která je nazývána Taškovská, zformovaná před 4000 lety, následkem kolonizace místního zauralského obyvatelstva Indoíránci. Pozůstatky jsou velmi dávné, mnohem starší než u Arkaimu. G. B. Zdanovič nepochybuje o tom, že Arkaim stavěli Ariové.

Ve své době byl Arkaim velmi významnou stavbou s velkou koncentrací lidí. Co vedlo tolik lidí se zde shromáždit? Co byli zač tito lidé? Čím byla opodstatněna monumentálnost samotné stavby? Proč takové mohutné opevnění, když jen jeden metr je dostačující před střelou vypuštěnou z luku. A není zde žádných památek po bojích. V mohylách jsou bojové vozy, výzbroj a na sídlišťích stopy po požárech. Minimálně 2-3 města vyhořela. Co bylo příčinou požárů?

Obydlí Arkaimu. Demografický experiment. Foto G. Zdanoviče

Za prvé je zde velká hustota obyvatelstva, srovnatelná jedině s hustotou obyvatel Říma v dobách pozdní republiky – rané Říše – jak zvažuje G. B. Zdanovič. Na území Arkaimu, kde žili lidé, na malé ploše 165-170 metrů se schodišti, přechody, podchody, se vešlo od 2 do 4 tisíc lidí, (podle názoru G. B. Zdanoviče). Pravdou je, že v blízkém okolí bylo mnoho usedlostí, ve kterých žili v létě pastevci a do města vcházeli v dobách nebezpečí nebo svátků. A zejména svátků u nich bylo mnoho. Velkou část své

činnosti vkládali občané do různých rituálů.

Za druhé – před svým odchodem Ariové vypalovali svá města. V Sintašti i v Arkaimu lidé před odchodem posbírali všechny předměty, odnesly je dříve, než byly budovy zapáleny a obyvatelé místa definitivně opustili. Jakmile města shořela po odchodu obyvatel, stopy požáru již nikdo neuklízěl, nové budovy si lidé stavěli na ožehnutou venkovní stěnu. Pravděpodobně proto, že oheň byl pro obyvatele Arkaimu posvátným – byl to rituál, kult a stopy se neuklízely...

Příčinou odchodu Arijců jsou podle G. B. Zdanoviče v demografickém vzrůstu počtu obyvatel bylo přelidnění. Na svém území začali svůj život, jako ekologicky dokonalá společnost. Čistota byla ve všem-voda, půda, oheň – vše bylo posvátné. V reálném životě nemohli tyto zásady dodržet pro nadbytek obyvatelstva. Kromě toho ve druhé čtvrtině druhého tisíciletí př. n. l. nastala změna klimatu vysycháním. To zkomplikovalo situaci. Velká část lidí musela odejít jen proto, že nemohla zajistit obživu v dané změně klimatu a nárůstu obyvatelstva.

Jedna část z nich odešla na území Evropy, druhá část na území Indie, kde zničili dávné civilizace Charappu a Machendžo Daro. Další část se přemístila na území Íránu. Jistá část obyvatelstva zůstala na svém místě, ale tato část se vrátila k prvobytnosti. Jedná se již o jinou kulturu – **Andronovskou**. Již zde není žádných opevnění, žádných plánovitých řešení, obyčejné domy a chatky. Lidé žili v plném souladu s přírodou, jakoby na jiné prvotní úrovni. Byla to prvobytnost v plném rozsahu. V Arkaimu na tom nebo jiném stupni byly přítomny prvky rané civilizace. Arkaim byl průnikem do civilizace, pokus vystoupit na tuto úroveň, na jakou jsme vyšli společně.

Všechna osídlení arkaimského typu jsou rozmístěna jakoby na ostrovech. Takřka všechna jsou obklopena vodou a vyvýšena před ničivými pohromami. Nejmladší osídlení arkaimského typu mají podobu oválu nebo vejce. Později na základech oválu vznikají kruhové a čtvercové pevnostní konstrukce.

Nyní se budeme věnovat mytologii. Podle védského mýtu, byl na počátku chaos. Chybějí základní prvky Vesmíru. Tehdy nebylo nic podstatného ani nepodstatného, nebylo ani ovzduší ani nebe nad ním, nebyla smrt ani nesmrtelnost. Bez dechu dýchalo Jediné a nic kromě toho nebylo. Počátek stvoření byl ve vodě. Z kondenzace vod se zformovalo vejce. Celý jeden rok se kolébalo bez pomoci na vlnách. Později se vejce rozdělilo na dvě poloviny – nebe a zemi.

Nejstarší podoba dávných opevnění v Zemi měst byl **ovál**. Později se objevili kruhy a čtverce. Podle indoevropské mytologie kruh odpovídá nebeskému počátku, čtverec – pozemskému.

Je zajímavé, že se mýtus o zrození Vesmíru velmi podobá vzniku a objevení zárodku člověka. Mnoho odborníků-mediků a historiků umění nevykládají, že za tímto všeobecným mýtem stojí možnost dávného člověka připomínat si svůj embryonální stav až do narození.

Z chaosu uprostřed temných vod se rodí člověk. Z chaosu uprostřed vod se rodí Vesmír. Lidé staví svá města Arkaimy ne na potocích – staví své kosmicko-pozemské světy. Utvářejí svá města a tím lidé doby bronzové obnovou utvářejí Vesmír. Jde o nutný akt tvoření. Výstavba Arkaimu – není pouhým budováním staveb a obranných stěn jedná se o osobitý rituál. Stavitelé zde byli povinni od počátku syntetizovat Vesmír, opakovat všechny etapy jeho výstavby. Bylo nutno zopakovat vše tak, jak tomu bylo dříve v mystických dobách.

Pro obyvatele Arkaimu byly rozhodujícími geometrickými symboly kruhy. Za nimi stály kosmické sféry a ženský počátek. Kruhy obkličovali čtverce – zemi – tedy její mužskou část.

Plán výstavby Arkaimu se velice podobá legendární avestijské Vaře, později v buddhismu tato přerostla v chápání mandaly. Vara – to je shromaždiště, sídlo spravedlivých. Stojí jako protiklad chaosu a silám smrti. Podle avestijského mýtu utvořil Varu kultovní hrdina Jima v zemi Ariů podle výkladu samotného Achura-Mazdy. V Avestě je centrální kruh předurčen pro e výkladu samotného Achura-Mazdy. V Avestě je centrální kruh předurčen "Světla jasný a zářící, a pro semena". Druhý kruh je určen lidem a třetí pro dobytek.

Jima Chšaita mísil „hlínu nohama, dělil ji na kousky rukama... a stvořil Jima Varu dlouhou o délce koňského dostihu do všech čtyř světových stran. Snesl sem sémě drobného skotu, koní, psů, ptáků, ohně rudé, plápolající. A učinil Jima tu Varu ...

obydlím pro lidi ... ohradou pro dobytek. Doved sem vodu cestou dlouhou k obydlí; vystavěl tam dům, dvůr – místo chráněné ze všech stran". (Videvdāt, II, 1; vystavěl tam dům, dvůr – místo chráněné ze všech s další).

Vara není konkrétním městem, ale jsou to dané (v pozdním avestijském textu Vidavdati) popsané modely vesmíru, znovu utvořené v zemském mikrokosmu. Samotný mýtus mohl vzniknout jedině v této společnosti, kde reálně existoval předobraz „nebeského města" tj. v kultuře obyvatelstva euroasijských stepí 18. – 16. století př. n. l.

Památky typu „kruhového chrámu" byly přesvědčivě ztotožněny K. Jettmarem a avestijskou varou, samotná Vara byla samotným badatelem vysvětlena jako místo rituálních obřadů. Vara v íránské mytologii je dílem Jimy a Jima (Jáma u Indoíránců) což byl první předek a panovník záhrobního světa.

Ve Vaře se pořádali svátky na počest Jimy v trvání více dnů, s přijímáním obřadních nápojů a nosících podobu orgie. Zajímavá je skutečnost: v Arkaimu byli nalezeny stopy kovodělné výroby. Je známo, že metalurgie měla u Indoíránců charakter kultovní činnosti, kterou zasvěcovali Jimovi a kovářům se tak dostávalo vysokého společenského postavení a byli na úrovni s vojenskou kastou a panovnickou mocí.

Vara je vystavěna ke spáse lidí prvním vládcem Jimou, jak se píše ve Videvdātě (2, str. 27-41), jako pevnost z hlíny, postavené pro lidi, skot, plodiny a ohně v dobách třeskatých zim, sněhových závějů a povodní. V avestijské nábožensko-mytologické koncepci vystupuje jako analogie k biblické „Arše úmluvy". Již od prvních překladů Avesty byla ve Vaře vidět čtvercová opevnění „o délce koňského dostihu do všech světových stran". V pozdějších dobách íránisté věnovali pozornost určitým zvláštnostem výstavby Vary, které bylo vidět nikoliv ve čtvercových, ale mnohem dříve kruhových stavbách (Jettman, 1981; Steblin-Kamenskij, 1993). Taková podoba je plně v souladu s opevněnými sídlišti epochy střední doby bronzové typu Sintašty a Arkaimu (Gening a další, 1992; Zdanovič, 1995). Arkaim tak představuje složitou architektonicky-plánovitou strukturu utvořenou dvěma koncentrovanými kruhy stěn ze zalité hlíny. Vnitřní prostranství mezi nimi bylo vyplněno obydlími skoro standardní formy a blízké rozměry, které dodávají sídlišti výraznou radiálně-kruhovou podobu. Mohlo zde žít 2500 lidí (Zdanovič, 1995). Což je počet přibližně shodný počtu obyvatel Vary (1900).(Zdanovič, 1995). Což je počet přib

Památky typu Sintašty a Arkaimu přehledně demonstrují, jak mohla vypadat sídliště Ariů, která sloužily pozemským prototypům avestijské Vary. Vzpomínky na tato sídliště neobvyklá ve stepy se zachovala nejenom v mytologických textech Avesty. Výstavba Arkaimu zcela odpovídá tomuto popisu.

Uprostřed Arkaimu je umístěno náměstí. Je urovňováno a udupáno. Na jeho povrchu se zachovaly stopy pouze po dlouhodobě hořícím ohni. Je očividné, že náměstí sloužilo jako modlitebna. Obydlí kolem náměstí náležela vyvolené skupině lidí – vybraným osobnostem, ke kterým patřili kněží a válečníci. Druhý okruh obydlí je určen rodinám čestných občanů. Skot byl umístěn za hranicí druhého okruhu obranných opevnění. Je zajímavé, že ohrady pro skot jsou zpravidla stavěny uprostřed sídliště. Skot ve stepích je největším bohatstvím. Proti tomu v Arkaimu je hlavním bohatstvím člověk. Je zde vytvořeno vše pouze pro lidské bytí – duchovní i fyzické.

Lidé doby bronzové utvářeli kruhy a čtverce, modelovali Vesmír, tak jak to dělal Jima. Stavitel Arkaimu byl bezpochyby účastníkem rituálu. Ztotožňoval sebe s božským

zosobněním základního mýtu. Stavitelé arkaimských obranných zdí a obytných budov, jakoby neustále obnovovali Vesmír a strukturu společnosti, ve které žili. Je zde vše zduchovněno, vše je sakrální, všude je mýtus. Obyvatelé Arkaimu pečlivě chránili své duchovní hodnoty. To je to, co my dnes již neumíme.

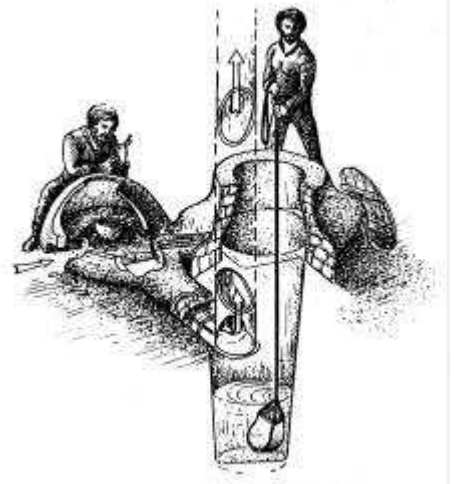
V arkaimských domech byli při výkopových pracích nalezeny **studny**. Téměř v každém po jedné či dvou studnách. Zároveň se studnami jsou umístovány **pece**. Bylo zjištěno, že pece jsou spojeny se studnami speciálními podzemními kanály – ventilací. Ve všech pecích s takovou ventilací jsou obsaženy pozůstatky metalurgické plaveniny. Rozdíl v teplotních rozdílech spolu s vlhkostí dovolovalo tavit měď i z rudy bez užití speciálních měchů. Jde o poměrně jednoduché řešení přívodu vzduchu do pecí, které překvapilo archeology.

Nejzajímavější nález se nacházel na dně studny. Byly tam uloženy lebky krav, koní, kopyta domácích zvířat. Vše bylo poskládáno podél stěn studny a upevněno dřevěnými sponami. Bezpochyby jde o pozůstatky obětí. Komu byly určeny? Lebky a kosti nohou zvířat byly před ponořením do vody pečlivě ožehnuty v ohni. Vše podivuhodně ilustruje známý indoevropský mýtus o zrození ohně.

„Bůh Agni se zrodil z vody temné a tajemné“.

Arkaim. Studna s pecí, kresba A. Fjodorovová

Mýtus nenechává odborníky na pokoji. Skutečnému mýtu je třeba věřit jako sobě. Avšak voda a oheň se vzájemně vylučují. Přesto existuje důležitý detail v mýtu – voda, ze které se zrodil Bůh Agni je označována jako černá a tajemná. Bůh Agni se rodí z podzemních vod – ze studničních vod. Studna roztaví kov. V temných vodách studny žije Bůh Agni. Obětiny položené na dno studny jsou určeny ne vodě, ale bohu ohně.

Arkaim umožňuje vytvořit kolem sebe mnohočetné světy spojující minulost a současnost. Kombinace času a prostoru v našem vědomí zajišťuje minulost a současnost. Kombinace času a stabilitu každé individuální osobnosti. Jedním z takových světů je i svět souladu mezi člověkem a přírodou. Dnes se již nemůžeme chlubit vzájemným chápáním souladu kultury a okolní přírody. Jak tomu bylo na počátku 2. tisíciletí do naší éry?

Kulturní vrstva vykopaná na Arkaimu se významně odlišuje od jiných vrstev prvobytně pospolných sídlišť. Ne jsou zde odpadové jámy, není zde odpadová závážka. Utváří se zde dojem, že dokonce po zničení a tisíci letech zapomnění zde panuje čistota a pořádek. Vracíme se opět k Avesvě. V jejích písních se vyzdvihuje úcta k vodám, rostlinám na pastvě i ke kořenům, celé zemi a nebesům.

Obyvatelé Země měst uměli velmi šetrně a velmi pečlivě umísťovat svá města do přírodního prostředí. Lidé Arkaimu věřili, že Vesmír je utvářen ze zeminy a dřeva, proto z těchto materiálů stavěli své domy a svá města, při modelování Vesmíru. Pro svá obydlí vykopávali jámy. Zemina vynášená z vyhloubených jam sloužila při budování stěn a pevnostních staveb. Podle nejnovějších výpočtů vychází, že množství vytěženého materiálu a zeminy použité pro výstavbu je totožné. To nám dokazuje, že

po ukončení své existence se osídlení vracelo zpět do přírodního prostředí, aniž by narušovalo jeho přirozenou podobu.

Voda, oheň a země jsou pro obyvatele Arkaimu **posvátné**. Je podivuhodné, že zde v té době byla i kanalizace a čistící zařízení. Vztah člověka k přírodě zde byl vyjádřen těmito pojmy: „Než se začne umazaná věc mýt ve vodě, přemýšlej o čistotě vody“. Než obyvatel Arkaimu ponořil špinavý předmět do čisté vody, učinil to několika stupni očisty. Tyto principy vzájemného vztahu člověka a okolní přírody se zde na jižním Urále utvořili před 4 tisíci lety.

Podívejme se dnes na naše řeky. Mnohé jsou přehrazené velkým počtem přehrad, uzamčené a přeměněné ve špinavé toky. Přestali jsme svou zemi považovat za vlastní domov.

Obyvatelé Arkaimu uctívali **oheň**. Je možné, že na počátku 2. tis. let před naším letopočtem, která ještě nebyla dobou zrození samotného proroka Zoroastrismu. A přesto zde existuje prostředí, ze kterého vzniká právě zoroastrismus. Hlavní reformátorskou myšlenkou Zoroastru bylo ustavení hlavního boha Ažura-Mazdy před množstvím pohanských bohů. Většina všech světových náboženství je tak spojována se zorostrismem.

Arkaim jako přírodní, historicko-archeologické centrum

Roku 1991 dostal Arkaim statut muzea-rezervace a místo dvou hektarů, o kterých byla řeč, jde o celé údolí o rozloze čtyř tisíc hektarů. V údolí byly nalezeny nekropole, sídliště, pole dávného zemědělství. Pro archeology to má význam v místech pohřbů, na kterých je možné určit chronologii klimatu, množství srážek a jejich rozlišení v zimě a létě. Tímto se rýsuje vztah přírody a člověka a rezervace se stala nejenom kulturní, ale i přírodní rezervací.

Objevily se zde nové problémy. Arkaimská rezervace se ocitla na hranici působnosti Ministerstva kultury a Ministerstva ekologie a přírodních zdrojů tj. na jedné straně rezervace (dnes výbor ministerstva ekologie a přírodních zdrojů) a na straně druhé – požadavky muzea. Snaha o sjednocení požadavků kultury a přírody v oblasti s ochranou na místě se nepodařilo vyřešit dodnes. Pro sjednocení úsilí ministerstev v oblasti ochrany kultury a přírodního dědictví byl v Moskvě zvláště utvořen Institut kulturního a přírodního dědictví a k ničemu to nepřispělo. Vše, co podepsal B. N. Jelcin pro ochranu rezervací se projevilo zcela protikladně, protože žádné z ministerstev své úkoly nesplnilo. Zde v případě Arkaimu je společný úkol: příroda a člověk musí být zkoumáni jako jeden celek. Úkolem Arkaimu je utvořit Muzeum přírody a člověka.

Jaké poznatky, jaké prvky světového chápání může Arkaim ukázat soudobému člověku? Nehledě na základní výzkum, který předchází, je spektrum těchto poznatků ohromný. Začleňuje rané dějiny indoevropské civilizace, bez pochopení jejích prvních kroků si nemůžeme představit současnost. Zahrnuje východiska soudobých náboženství a problémy vzájemných vztahů člověka a přírody na naší Zemi.

Archeologové ČSU (Čeljabinské státní university) velmi pozorně a pečlivě studují dávné město. Podařilo se jim propojit do výzkumů významné vědce ze všech koutů země – geology, botaniky, půdoznance, klimatologů – odborníky z různých oblastí poznání. Dnes na základě muzea-rezervace Arkaimu vzniklo vědecko-vzdělávací a kulturně-výchovné centrum.

Vykopávky na Arkaimu byly přerušeny v okamžiku, kdy byl prohlášen za rezervaci. Dnes probíhají práce na ochraně památky a utvoření historického parku. Jde o pokus předvedení průřezu epoch od paleolitu do současnosti na úrovni Uralského regionu pro různé diváky od dětí až po odborníky. Procházkou v tomto prostředí a náhledem do různých epoch jsou představovány výsledky materiální kultury rozmístěny tak, aby především ukazovala na duchovní stránku života lidí, návštěvník tak vidí svět duše a života člověka od paleolitu po současnost.

Hlavním úkolem historického parku Arkaimu je ukázat prostřednictvím materiální kultury duchovní kulturu našich předků, především pak ukázat myšlenkové pochody a vzájemné působení s přírodou. Je zde mnoho směrů. Jsou zde zapojeni odborníci z různých oborů poznání – od historiků, archeologů, půdologů, geologů, botaniků, klimatologů až po další odborníky.

Arkaim a Země měst jsou samostatnou civilizací, která je nám předkládána v překvapivé zachovalosti. Zahraniční odborníci – zaměřen na poznatky Číny a Indie uznávají, že materiální zdroje z takového období nejsou nikde ve světě takto zachované a to ani v Číně. Roku 1999 probíhala na Arkaimu mezinárodní konference všech významných odborníků zaměřených na rané civilizace.

Arkaim nám ukazuje mnoho dalších otázek zejména z hlediska poznání světa. Uchopit kulturu z období 3 - 2 tis. let př. n. l., která se stává majetkem lidí žijících na přelomu 2- a 3 tis. našeho letopočtu je nelehkým, ale vznešeným úkolem.

Opět nad údolím Arkaimu vstává slunce jako před 4. tisíci lety. A pravděpodobně není možné považovat za náhodné, že jedna z dávných civilizací se nám otevřela v dobách pro Rusko složitých. Byla odhalena uprostřed státu na konci století. dobách pro Rusko složitých. Byla odhalena uprostřed státu na konci století. Není náhodné, že se Arkaim stal důležitým kulturně-historickým jevem současnosti.

Observatoř dávných Ariů. Výzkumy K. k. Bystruškina

K. K. Bystruškin je kandidátem biofyzikálních věd. Od počátku pracoval na Arkaimu jako biofyzik, prováděl topografické a geodetické záznamy, společně s moskevským půdoznalcem doktorem biolog. věd I. I. Ivanovým. Pro analýzu půdy se vybavil technologií půdní architektury. Na základě výzkumu půdy se zjistilo, že Arkaim byl vystavěn neodhadnutelnou a nečekanou technologií.

Při výstavbě města provedli jeho občané velký kruh a využili celý jeho půdorys půdního materiálu, tj. nic nepřinesli zvenčí ani nevynesli jako odpad. Půdu rozdělili na tři části: vrchní humózní vrstvu seřízli. Střední vrstvu sundali a odhalili spodní vrstvu při výkopu násypu a studní. Všechny sebraný materiál byl využit jako stavební materiál. Podle architektonického záměru všechny materiál byl použit do srubů. Půda se skládala z písku, který kromě křemene obsahuje i vápenec a při vysychání tvrdne jako kámen, proto bylo možné kopat pouze po dešti. U této podivné architektury se ukázalo, že stavitelé vše využili do posledního kubického metru. Jak ukázaly výpočty, podle objemu na geometrickém modelu se vše shoduje. Nejvyšší architektonické části jsou umístěny na nejhlubších, jakmile lidé z daného místa odcházeli, vše bylo zapáleno, shořely dřevěné části a zemina se vrátila podle svého objemu na své místo. A všech dvacet měst dostalo rovnou podobu jako fotbalová hřiště. Nulová bilance materiálu je technologickou zvláštností Arkaimu.

Vzniká otázka: - Jak toho bylo v tehdejší době dosaženo? Provést takový výpočet není ani v současnosti jednoduché; jsou k tomu nutné nezbytné poznatky: použití matematiky, geometrie, geodézie, tedy přístroje, vzorce, kalkulačky. Při sestavování technického modelu vzhledu Arkaimu podle nákrešů s využitím archeologických materiálů s přesnými rozměry všech částí zjistil K. K. Bystruškin, že při stavbě bylo využito nejpřesnější geometrie, protože na tak velké rozloze musely být použity kružnice, oblouky a přímé linie, což je velmi složité zadání.

Pro archeology je Arkaim obytným objektem. Bystruškin v jeho rozměrech vidí jiné využití. Zkoumal tento fenomén více jak 15 let, rozměřil a prozkoumal Arkaim podrobně ze svého profesionálního hlediska. Neúnavný badatel pronikl až k těm pláštům poznání, které může ocenit věda až na našem stupni rozvoje. Podstata spočívá v tom, že výzkum se přemístil do odvětví poznání k odborníkům, kterých je ve světě velmi málo a v Rusku ještě méně. Jde o archeoastronomii, která se zabývá zkoumáním astronomie archeologických objektů dávného světa. Počátek tohoto výzkumu byl položen ve Velké Británii ve spojení s výzkumem Stounehenge. V Rusku bylo toto zkoumání do nedávna zakázané. Až roku 1996 proběhla v Moskvě poprvé první úvodní konference archeoastronomie.

Zaměření Arkaimu bylo podle názoru K. K. Bystruškina nejenom obytné. Po přečtení knihy anglického profesora astronomie J. Hokinse aj. Waita „Rozluštění záhady Stounehenge“ sebral teodolit a odjel na Arkaim zkoumat archeoastronomii a nalézt observatoř. Tuto observatoř také našel, přičemž zjistil, že byla velice přesná. Technologická přesnost observatoře se určuje půl minutou poloměru země, pokud je menší, může být observatoř a také nemusí. Rekonstrukce Stounehenge - jako observatoře se stupňovou či polo-stupňovou přesností, zde se nedochovaly zaměřovací body k planetám, zatímco na Arkaimu těchto objektů bylo nalezeno 38. Výsledky ukazují, že observatoř Arkaimu má velký stupeň přesnosti a dokonalejší konstrukci, než má observatoř Stounehenge, kdy se 18 azimutů nachází v jednom komplexu, tj. 5 pozorovacích azimutů na jednu věž určuje velmi vysokou přesnost.

V průběhu dalších archeo astronomických výzkumů, bylo dokázáno, že Arkaim byl observatoř. Za pomoci astronomie je tedy možné určit stáří objektu a k tomu je možné využít základní Lakirovu metodu známou již z 19. století, podle které bylo určeno stáří Stounehenge. K. K. Bystruškin došel k závěru, že Arkaim byl vystavěn v době 2800 př. n. l., tj. o 1000 let dříve než předpokládali archeologové, kteří datovali stáří Arkaimu do období 1600 -1700 let př. n. l., To je to, co je definitivně rozdělilo, protože archeologové o délce stáří nechtějí diskutovat. Podle názoru K. K. Bystruškina jsou archeologické metody datování relativní, protože archeologie nemá absolutní metody určování kromě stratigrafie – souslednosti událostí. Určením stáří Arkaimu do období 2800 let př. n.l., se ovšem mění celý historický přístup archeologie a údaje z nich platné, protože se nenašlo jediného historika nebo archeologa, který by mohl s ním společně posoudit nalezené problémy.

Já se ve své práci přesto chci zastavit u této hypotézy nehledě na to, že není dosud uznána ve vědeckém světě. Přesto má právo na svou existenci a až čas určí míru pravdivosti a místo v dějinách. Zdržím se svého hodnocení, řeknu pouze, že v libovolné teorii jsou momenty, se kterými je těžké nesouhlasit, protože jsou očividné a z dnešního pohledu se jeví jako neuvěřitelné. Časem se nám po určité době mohou jevit jako očividné zcela reálné.

Je možno souhlasit, že lidstvo ve svém intelektuálním rozvoji ztratilo hlavní, co mělo v minulosti – intuitivní, živé, přímé spojení s Vesmírem, které je zaměňováno našimi

přesnými vědeckými výpočty. Zatímco žili jako jednotný organismus s vesmírem, lidé projektovali harmonii Vesmíru se Zemí, materializací své invence. Intuice to jsou také znalosti, pouze postavené na jiném základu, s více nuancemi a větší přesností. Poznatky astronomie, ztracené soudobým lidstvem, sloužily jako zprostředkovatel spojení člověka s Vesmírem. Dnes přišel čas, kdy tyto poznatky budou uchopeny soudobými intelektuály. Možná právě toto zachrání lidstvo před jeho duchovní zkázou.

Podle údajů radiouhlíkové analýzy, která byla prováděna nejednou v Rusku i v zahraničí je stáří Arkaimu určeno obdobím 2100 let př. n. l., což by ukazovalo na synchronní datování se Stonehedge I, nejsou to však kalibrovaná data a pokud by došlo ke kalibraci se stejným objektem, budou zjevně starší.

Během výzkumů se ukázalo, že nalezená observatoř není tím nejzajímavějším a nejhlavnějším, co se nachází na Arkaimu. Celé tři sezóny výzkumu měřil K. K. Bystruškin za pomoci teodolitu Arkaim. To nejdůležitější, co bylo nalezeno, byla geometrická přesnost, dokonce mnohem větší, než byla na plánech archeologů, na úrovni přesnosti přístroje. Dalším významným nálezem byla **geodézie**. Je doloženo, že památník byl přesně orientován, byl nalezen geometrický střed, na horizontu stály souběžné body a poloměr centra s přesností bodu na horizontu s předností přístroje. Je nepochopitelné, jak bylo takové přesnosti dosaženo. Od tohoto okamžiku spadá Arkaim do řady s velmi řídkými přesně orientovanými památkami na zemi. Takovými jsou pyramidy v Egyptě, přičemž údaje Arkaimu jsou mnohokrát přesnější. Když byla odhalena tato geometrie, bylo nutno jí dešifrovat. Vznikla otázka, proč užívat takovou geometrii a vkládat neuvěřitelné lidské zdroje k sestavení takové stavby ve stepi?

Po první sezóně výzkumu a posuzování tohoto nálezu s doktorem astronomických věd profesorem Uralské státní university M. A. Svečnikovem referoval Bystruškin o svém nálezů na svazové konferenci O Galaktikách, která proběhla v observatoři Jekatěrinburgu. Příspěvek posuzovali největší odborníci naší země na archeoastronomii z Moskvy a Sankt-Petěrburgu a pozvali jej referovat do Pskovské observatoře na astrometrický seminář, kde podle mnoha referátů a posuzování na významné úrovni, jaké může být dosaženo u nás, po přesných ověřeních a astronomických rekonstrukcích byli K. K. Bystruškinovi vydány oficiální doklady, že je odborníkem v oblasti archeoastronomii, že nálezy jsou důležité, že je nutno publikovat je a pokračovat ve výzkumu. Na základě těchto závěrů uskutečnil K. K. Bystruškin na Arkaimu další sezonní výzkum roku 1991, při kterém se soustředil na dešifrování materiálů získaných z výzkumu Arkaimu.

Čím tedy je Arkaim podle K. K. Bystruškina?

Arkaim je svatyně pro celý Starý svět. Tak se nazývá ve staré indické tradici – Mandala. Údaje zde obsažené jsou složitě zašifrované, jsou založené v přísné tradici přírodního poznání. Žádné mystické informace zde nejsou, říká Bystruškin, sám se zabývá pouze technickými výpočty, ne mystikou. Důsledkem výzkumu přesto vychází na povrch celá řada velmi podivných informací.

Arkaim je pramenem poznatků o uspořádání světa, velice technologickým, který jsme dosud zcela neodhalili, protože je velmi složitý pro pochopení, ke kterému je nutná kvalifikace. Archeologové pracují na velmi primitivní úrovni, pracují kulturní vrstvou, dokonce se nezabývají konstrukcí. Se samotnou konstrukcí se paralelně s archeology zabýval odborník na dějiny stavebnictví (architektury) L. F. Gurevič ze Sankt Petěrburgu. Pečlivě zkoumal výkopy, ale jeho výzkumy nejsou doma publikovány. Podle některých vyjádření považuje Bystruškin, že jsou jeho měření přesnější, než u

Gureviče v jiných ohledech se shodují. Jazykem, kterým je vyjádřena informace o uspořádání světa jsou přesné vědy: geometrie, geodézie, matematika.

Arkaim je klíčem k tajemstvím. S pomocí konstrukce Arkaimu, z ní uložené informace, která je tak získána, se podle Bystruškina prakticky podařilo přečíst soupis tajemství, známých z dějin, podařilo se dešifrovat mnohé tajemné objekty ve všech detailech. Chybí pouze výchozí informace – topografie a velmi přesné přeměření, geometrie těchto objektů, k tomu aby promluvily tímto jazykem. Vše se ukrývá v přesnosti. Archeologové pracují zásadně v rámci nutné přesnosti památek. Nejvíce měřenou památkou je pouze Cheopsova pyramida, která má však narušený povrch a k přesnosti jsou nutné centimetry. Památky se při výkopech narušují a s tím se ničí i informace. Arkaim se ničí, znamená to, že polovina informací se nedá obnovit. Je zde nutná velká pečlivost při výkopech, mít na paměti hodnotu objektu. Je nutno, aby to uznali i samotní archeologové tj. jsou nezbytné další prostředky k zajištění přesnosti výkopových prací.

Jaký je to fenomén – Arkaim? Hlavní vzácností objektů Země měst je vysoká technologická úroveň využitá při výstavbě: astronomie nejvyšší úrovně, geodézie, metrologie. Dnes využíváme metrologie; metr, stupeň, horizontální síť od Greewiche – jsou to míry jako výsledky vysoké technologie. Za těmito poznatky musí stát rozvinutá civilizace. Za kulisami našich dějin stojí jakoby v zákrytu faktor rodící takovou informaci. Utváří se názor, že lidé nejsou monopolními autory svých dějin. Existují faktory, které působí ve všech dobách, protože znenadání se objevují svědectví z velmi hluboké minulosti lidstva. Tam se objevuje dávná geografie v takových podrobnostech, ke kterým se ani soudobá kvartérní geologie nemůže zcela přiblížit. Podle konkrétních pozic jsou dávné prameny založené na geografii lepší, než je soudobá kvartérní geologie soudě podle posledních publikací.

Jako příklad může sloužit znamenitá mapa Hiperborei – což je název pro území Arktidy podle Geparda Merkátora z roku 1569, založené na dávných poznatcích a samotná mapa, vydaná jeho synem Rudolfem Merkátorem roku 1595 je sestavena na základě otcovy mapy a svědectví té doby. Jde o mapu zalednění z doby rozpadu ledovců. Je známa v kvartérní geologii a podle fragmentů dnes dochází k její obnově. Přitom jde o mapu velmi starého období dějin Země. Je uspořádána s přesnou geodézií, jaká v dobách Geparda Merkátory nebyla.

Hiperborea je zobrazena ve dvou mapách velmi podrobně v podobě souostroví složeného ze čtyř velkých ostrovů, oddělených širokými řekami (což poskytuje základ pro tvrzení, že Hiperborea-Arktida byla pevninou, s vsokou horou uprostřed. Na mapě jsou kromě samotné Hiperborei zobrazeny hranice severního pobřeží Euroasie a Ameriky. Právě to dává základ pro tvrzení o pravosti samotné mapy, přesněji, těch pramenů, které k nám došly a na základě nichž byla sestavena.

Je nepochybné, že takovéto kartografické dokumenty měli v rukách otec a syn Merkátorovi. Na jejich mapách je vyobrazen průliv mezi Asií a Amerikou nalezený až roku 1648 ruským kozákem Semjonem Dežněvem a až roku 1728 byl znovu přeplut ruskou expedicí vedenou Vitusem Beringem, po kterém je pojmenován. Na základě těchto nálezů byl průliv zapsán do map roku 1728 a je pojmenován. Na základě těchto nálezů byl průliv z teprve potom se stal znám na celém světě. Jak se tedy dostal na mapu Merkátora?

Vracíme se k tématu Arkaimu a zastavíme se podrobně u jednoho ze základních fragmentů výzkumu K. K. Bystruškina. Prozkoumáme jím sestavený kartografický

model Arkaimu doplnění o mapu hvězdné oblohy, sestavené za 7 let každodenní náročné intelektuální práce autora. Na mapě hvězdné oblohy z roku 2000 je zobrazení Arkaimu s milimetrovou přesností, přestože jeho umístění na hvězdnou oblohu není možné, přestože nelze měnit měřítko ani úhel pohledu, vše do sebe zapadá a je doloženo. Jde na jedné straně o klíč a na druhé straně o výsledek, což je závěrečný výsledek celé technologie, na základě které byl vystavěn Arkaim.

Na této mapě je vyobrazena událost, která se udává jednou za 26 tisíc let. Jde o událost ranní rovnodennosti r. 2000 což je období pro astronomy, se kterým neustále počítají, Je zafixován bod, který se v čase mění, zde dochází k posunu – Precesí. Takto je zafixována epocha. A událost znamená konec cyklu Precese, která má délku 25920 let. Je to zafixováno v určitých bodech. Jde o cestu Slunce, kterou nazýváme Ekliptika. Slunce jde ve směru časových ručiček s mírným kolísáním s velmi malou amplitudou a velkým obdobím (rozsah 200 tis. let). Galaktickým rovník a ekliptika se dostávají do průsečíku v bodech, které jsou nazývány Uzlové. Jde o jediné nehybné body na nebi, protože ostatní obloha je v pohybu, pouze v rozdílné rychlosti. Precese je kolébání osy Slunce v důsledku každodenního otáčení kolem své osy. Při otáčení zemské osy jako roztočená káča se tak může zobrazit nebe ve spirále.

V dobách Arkaimu byl Světovým polem jeden bod a roku 2000 bude na jiném bodě na rozmístěném kruhu. Společně s tímto polem se hýbe i osa, kdy se strelka otáčí kolem tohoto bodu. Průsečík utvořený galaktickým rovníkem a ekliptikou se kolébá od doby Arkaimu do roku 2000 se zde setkal v bodě a dopadl na tuto osu, byl ukončen jeden spirální okruh – završen cyklus Precese a započal nový cyklus. Podle indické tradice je tento cyklus nazýván Manvantara. Ta se skládá ze čtyř období: Kalí juga (Doba železná), Catja juga (Doba zlatá), Dvapara juga (Stříbrná doba), Treta juga (Doba bronzová). Nyní končí nejtemnější epocha – Kalí juga a započala nejsvětější epocha – Satja juga. Astronomicky jde o výraz výměny cyklu.

V průběhu výzkumu se vyjasnilo, že v konstrukci Arkaimu jsou zašifrovány dávné poznatky, kterými disponovali lidé zcela volně. Parametry Precese z konstrukce Arkaimu našel K. K. Bystruškin přesněji, než v učebnicích astronomie, což opět potvrzuje velmi vysokou úroveň stavitelů Arkaimu ve srovnání s kvalifikací současným astronomů. Badatel si údaje nemohl vymyslet, pouze je vypočítal ze zdroje, kterým je Arkaim. si údaje nemohl vymyslet, pouze je vypočítal ze zdroje, kterým je Arkaim.

Metodologie ve výzkumu K. K. Bystruškina – to je komparativní

V podobě dodatku k danému tématu přidám výsledky ještě jednoho astronomického výzkumu, kterým se zabývala v rámci stejného problému aspirantka Čeljabinské university, historické fakulty O. O. Poljakova. To nejzajímavější je, že ona nevěděla o výzkumech K. K. Bystruškina. Porovnávala astronomicky památky Země měst: Arkaimu a Simtaštu a došla ke stejným výsledkům určení věku těchto objektů. Podle jejích výpočtů byly vystavěny o tisíc let dříve, než je datovali archeologové. Její datování nálezů Sintašty vycházející z astronomických výpočtů je době 2600 let př. n. l.. Nebudeme se dále zabývat analýzou jejích výzkumů, pouze použijeme vysvětlení jejích některých astronomických pojmů.

Na rozdíl od Polu ekliptiky, který skoro nemění svou pozici v průběhu mnoha tisícletí, zažívá jen drobné výkyvy náklonu ekliptiky k zemské ose (+10 s. v intervalu 42 tis. let). Je základem, skoro neměnným bodem, centrem ročního obratu hvězdného pole. Je zároveň pólem denního návratu nebes mění svou polohu v kruhovém cyklu s rámusem úhlu nákladu ekliptiky k zemské ose přibližně za 26 tis. let – takovýto

kruhový pohyb se nazývá Precesí. V důsledku precese se mohou stát v určitých přechodných dobách epochy pólem denního obratu nebes i některé hvězdy, nazývané Polárními. A to tehdy, kdy stojí nehnutě k zemskému horizontu, stávají se pevným bodem nebeské soustavy.

V takových dobách dávní lidé dostávali přesný nástroj pro určení zákonů otáčení nebeské oblohy. Tyto jevy nebývají časté a jsou pozorovány krátce – v rozsahu tisíciletí. V nedávné minulosti na severní polokouli byli polárními hvězdami tyto: Alfa Malé medvědice 24 tis. př. n. l. a 2 tis. naší našeho letopočtu, Alfa Draka – 29 tis. př. n. l. a 3 tis. našeho letopočtu, Tau Herkula – 33 tis. př. n. l. a 7. tis. př. n. l., Alfa Lyry (Vega) – 38 tis. př. n. l. a 12 tis. př. naším letopočtem atd. s opakováním cyklu v průběhu 26 tis. let.

Je možné, že v takových dobách dostávalo lidstvo „skok ve vědomí“. Například když se stala nejjasnější hvězda na obloze Vega pólem denního návratu před 40 tis. lety, zaznamenali historikové objevení kromaňonce, člověka rozumného, soudobého typu. Nebo v dobách 3 tis. let př.n.l., kdy se Pólem denní rotace stala hvězda Alfa Draka, o čemž hovořil Strabón na přelomu naší éry a Flamarion v 19. století. Ne náhodně se ve 3 tis. př. n. l. objevují nálezy přesných výpočtů kalendářních soustav u Egypťanů, Sumérů, Indů, Číňanů, amerických Májů.

Obraz hvězdného nebe ve 3. tisíciletí př. n. l. je zajímavý ještě tím, že oje Velké a Malé medvědice se nacházely se směru pólu Alfa Draka nejbližší, než za celé období 26 tisíc let. A byly nejbližšími okolními souhvězdími, mohly být používány jako „velká“ a „malá“ šipka na nebeských hodinách. Kromě toho i pól ekliptiky v souhvězdí Draka a pól denní rotace u Alfa Draka a vnitřní hrana oje Velké medvědice (velká ručička) leželi tehdy v jedné přímce. Zobrazení uspořádání nebeských hodin na zemi je možné vidět na plánu uspořádání Velkého sintaštinského kurhanu a též města Arkaimu.

Zkušenost práce na Arkaimu vede k závěru, že máme co do činění s velmi složitým a propracovaným objektem. Velmi náročné studium tohoto objektu je dáno tím, že se před námi objevuje z hlubin věků v celé své velkoleposti a chybí zde památky mnohem jednodušší, které by nás k němu vedly jako po schodišti evoluce. Lze očekávat, že těžkosti jsou dočasné. Je pochopitelné, že geniálních předmětů nebývá mnoho.

Arkaim je složitější než jsme my a naším úkolem je vystoupit k jeho výšinám, neničit neznámé a nepochopitelné. K čemu byla lidem na Arkaimu (jak ukazuje K. K. Bystruškin) nejmohutnější, dokonalá, horizontální observatoř, když byli na primitivním, polodivoké úrovni, jak bývá zvykem při hodnotit lidí, kteří žili před bez mála pěti tisíci lety v jihouralských stepích?

Možná (ne zcela objektivně) hodnotíme dávnou minulost lidstva? Možná v opojení vědomí vlastní civilizace, s mnoha poznatky zveličujeme stupeň jejich „primitivnosti“? A možná naši předkové nebyli zaostalejší, než jsme my, jen prostě žili jinak v nevědomí našich zákonů? A možná má pravdu K. K. Bystruškin, který ujišťuje, že Arkaim je na vyšší úrovni, nežli jsme my a pokud jej chceme pochopit, musíme se vyšplhat k jeho výšinám...

Zdroj:

I. P. Evtušenko, Ariové na Urale, Část III. ©

«Akademie Trinitarismu», Moskva, Эл № 77-6567, publ.10580, 30. 07. 2003